

Beantwoording bestuursvraag

Datum vraag	30 augustus 2017
Onderwerp	aanvullende vragen Visie Muskusrattenbeheer
Datum beantwoording	1 november 2017
Indienend VV-lid	mw Bleyie
Bron	e-mail
Portefeuillehouder	M. Kastelein
Corsanummer	17.097188

Context

Door mw Bleyie (Partij voor de Dieren) zijn in juni bestuursvragen gesteld over de Visie Muskusrattenbeheer. De beantwoording daarvan is vastgelegd in het document met kenmerk 17.054082.

Naar aanleiding van deze beantwoording stelt mw Bleyie de volgende (aanvullende) vragen;

Aanvullende vraag 1:

In uw eerdere beantwoording geeft u aan dat er in de afgelopen 40 jaar geen ongeplande dijkdoorbraken zijn geweest. Kunt u mij dan de noodzaak van de wrede muskusrattenbestrijding uitleggen? 30 tot 40 jaar geleden was de populatie muskusratten immers vele malen groter dan nu.

Antwoord 1:

Voorkoming van graafschade door muskusratten aan waterstaatswerken is wettelijk vastgelegd (sinds 2011 is dat belegd bij de waterschappen daarvoor bij de provincie). Reden hiervoor is omdat daarmee het risico op dijkdoorbraken vermindert.

Dankzij muskusrattenbeheer, adequaat onderhoud en versterkingswerken zijn er geen doorbraken geweest; daar staan wij als Rijnland voor.

--

Aanvullende vraag 2

Reeds lange tijd wordt gesproken over een diervriendelijk alternatief voor de muskusrattenbestrijding. Wat maakt dat bij het HoogWater BeschermingsProgramma (HWBP) geen werk met werk gemaakt kon worden door wapeningsgaas aan te brengen op kwetsbare keringen?

Antwoord 2:

In onze eerdere beantwoording van juni gaven wij aan dat het HWBP simpelweg niet over beheersaspecten zoals muskusrattenbeheer/graafschade gaat; dat is een taak van de keringbeheerder zelf.

Ook gaven wij aan dat de taak van het HWBP beperkt is tot primaire keringen, waar wij er maar weinig van hebben. Het staat de waterkering beheerder echter vrij om zelf maatregelen uit te voeren (en te financieren). Dat kan natuurlijk ook gelijk opgaan met een versterkingswerk als daar een kwetsbare plek is.

In ons beheergebied zijn de meest kwetsbare keringen echter de regionale keringen waar wij er veel van hebben; Hier voeren wij ook de meeste dijkversterkingen uit. Maar aangezien dit regionale keringen zijn staat het HWBP hier geheel buiten.

--

Aanvullende vraag 3

U geeft aan dat in 2006 al is geconcludeerd dat de veiligheid van een dijk door graverij afneemt. Kunt u mij laten weten uit welke bron deze informatie komt?

Antwoord 3:

Ja, dat is het rapport "gevolgen van graverij door muskusratten beverratten voor de veiligheid van waterkeringen", opgesteld in opdracht van de Landelijk Coördinatie Commissie Muskusrattenbestrijding (LCCM).

U kunt het rapport lezen via onderstaande link:

<https://muskusrattenbestrijding.nl/wp-content/uploads/2016/10/Gevolgen-voor-waterkeringen-2006.pdf>

--

Aanvullende vraag 4

Is het mogelijk dat Rijnland aan de UvW voorstelt om een grootschaliger proef uit te voeren met een groter toepassingsbereik? Zo nee, waarom niet? Kunt u tevens uitleggen waarom het initiatief voor het opzetten van grootschaliger en verder onderzoek bij de UvW ligt? Kunt u uitleggen waarom Rijnland een proef uitvoert die niet representatief is voor een groter toepassingsbereik?

Antwoord 4:

De VV is in 2014 reeds geïnformeerd over de proef, het toepassingsbereik en de vervolgstappen. Door de PvdD zijn naar aanleiding daarvan al bestuursvragen gesteld. Ik verwijs u voor antwoorden op uw vragen nogmaals naar die memo (kenmerk 14.48757), en beantwoording van die vragen (kenmerk 15.048199) (als bijlage nogmaals bijgesloten)

--

Aanvullende vraag 5

U stelt in uw beantwoording van juni dat *"Wat wij met deze visie voorstaan is voorzetting van de huidige bestrijding (met zoveel mogelijk dierenleed beperken, ruimte voor innovatie [...])"*

Welk plan van aanpak heeft het DB om het dierenleed zoveel als mogelijk te beperken? Graag zou de fractie PvdD zien dat innovatie de ruimte krijgt. Hoe geeft het DB die innovatie de ruimte? Zijn daar inmiddels ideeën over? *Welke beleidsindicatoren worden gehanteerd bij het innovatief zoeken naar diervriendelijke oplossingen?*

Antwoord 5:

In de visie (en in onze beantwoording van de vorige bestuursvragen, en de toelichting in de commissie/VV) kunt u lezen hoe MRB het dierenleed zoveel mogelijk probeert te

beperken. Als indicator voor de vangstmiddelen gebruiken we hier het aantal bijvangsten voor, dwz andere dieren dan de doelsoort muskusratten die in de vangstmiddelen aangetroffen worden. Bijvangsten worden voorkomen door aanpassingen (innovaties) aan de vangstmiddelen (bijvoorbeeld otter-ringen). Dit soort innovaties komen vanuit de beheerorganisaties zelf.

Innovatie is ook een onderdeel van de visie. De afgelopen jaren zijn al veel innovaties gedaan aan de vangstmiddelen om bv bovengenoemde bijvangst te voorkomen.

In de visie geven wij aan dat de nadruk bij innovaties de komende jaren ligt op het vlak van arbeidsomstandigheden. Concreet voorbeeld is E-DNA, dwz het opsporen van muskusratten via DNA in watermonsters, een innovatieve techniek, hiermee zijn inmiddels de eerste veldexperimenten gedaan.

U heeft aangegeven dat u graag ziet dat zoektocht naar (diervriendelijke) innovaties ook buiten de gebaande paden plaatsvindt (en dat u daar zelf ook al initiatieven voor ontwikkelt).

De huidige werkwijze is dat verschillende beheerorganisaties samen werken in de landelijke Adviesgroep Techniek en Tactiek (ATT). Serieuze ideeën en innovaties aangaande muskusrattenbeheer, zowel van de eigen organisaties als van daarbuiten, worden daar besproken en getoetst. Als deze positief ontvangen worden, dan worden die voorgelegd aan de landelijke werkgroep en (bestuurlijke) commissie.

Deze werkwijze past naar onze mening goed binnen de kaders van de visie, en is ook vastgelegd in de jaarplannen van de eigen beheerorganisatie.

U kunt uw eigen initiatieven voorleggen (via de eigen beheersorganisatie) aan ATT.

--

Aanvullende vraag 6

Uit uw antwoord op onze vraag 19 (van juni) maak ik op dat herstel van keringen minder kostbaar is dan muskusrattenbestrijding. Is het niet mogelijk om dat systeem te hanteren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6:

In ons antwoord op vraag 16 (uit uw vorige bestuursvraag van juni) kunt u lezen dat de kosten niet zo tegen elkaar weg te strepen zijn; de kosten voor bestrijding omvatten ook het arbeidsintensieve inspecteren van de keringen en registreren van de schades. De conclusie dat grootschaliger herstel op voorhand goedkoper is dan bestrijden delen wij ook niet. Zonder bestrijding, zullen de schades (en beheerinspanningen en herstelkosten) aanzienlijk toenemen, en daarmee het risico op dijkdoorbraken ook. Daarom is het voorkomen van graafschade door muskusratten ook wettelijk vastgelegd.

--

Aanvullende vraag 7

In uw antwoord op vraag 13 noemt u schades aan slootjes e.d. U noemt het hinderlijke schade, maar is het bij hinderlijke schade noodzakelijk dat daar dieren voor gedood dienen te worden? Welk risico voor mens en dier bedoelt u met bovenstaande?

Antwoord 7:

Zoals bij vraag 1 in deze beantwoording reeds aangegeven is er een wettelijk plicht om graafschade te beperken. Wachten tot kleine schades verergeren past niet binnen die taakopvatting.

U kunt bij de risico die kleine schades met zich meebrengen bijvoorbeeld denken aan het kantelen van voertuigen met letsel tot gevolg, of het verzwikken/breken van ledematen van mens of dier (vee).

Aanvullende vraag 8

De visie benoemt specifiek dat de oplossingsrichting 'complete removal' als enige verder onderzocht gaat worden, zonder de andere mogelijke oplossingsrichtingen ook mee te nemen. Dan kun je het wel geen tunnelvisie noemen, maar als je maar één richting gaat onderzoeken dan heeft het daar toch veel van weg.

Antwoord 8:

De oplossingsrichting 'complete removal' is naar onze mening een kansrijke strategie die voor delen van ons beheergebied zeker een reële oplossing kan vormen. Dat willen wij zoals aangegeven daarom nu graag onderzocht hebben.

--

Aanvullende vraag 9

In uw antwoord op onze vraag 17 (van juni) geeft u over preventieve maatregelen aan dat "deze zijn onderzocht maar er zijn vooralsnog geen geschikte en acceptabel preventieve maatregelen bekend. Als die zich wel aandienen dan zullen die natuurlijk overwogen worden zoals aangegeven in de sideletter van ons coalitieakkoord."

Mijns inziens zullen preventieve maatregelen uit zichzelf niet aandienen. Ook hier stel ik weer de vraag of het DB zich wil inspannen of deze onderzocht kunnen worden?

Antwoord 9:

Het DB heeft zoals u weet de pilot Oudendijk gedaan (zie ook uw vraag 3). De conclusies die daar destijds aan verbonden zijn, zijn duidelijk: het initiatief voor vervolgonderzoek is bij de landelijke platforms neergelegd. Dat heeft tot heden niet geleid tot vervolgonderzoek.

Voor andere innovaties staan wij open, maar innovatie is een proces dat zich niet laat afdwingen.

--

Aanvullende vraag 10

In uw antwoord op onze vraag 19 (van juni) geeft u over de economische consequenties van niet-bestrijden aan dat er met alle verzamelde kennis in de landelijke veldproef geen antwoord op te geven valt.

Hoe kan het dat hier geen antwoord op te geven valt? Wat is de reden daarvan?

Antwoord 10:

De wetenschappers kunnen zoals aangegeven op basis van de beschikbare gegevens geen eenduidig, statistisch verantwoord antwoord geven. Er zijn onvoldoende gegevens voor handen en er moeten te veel (niet-onderbouwde) aannames gedaan worden.

--

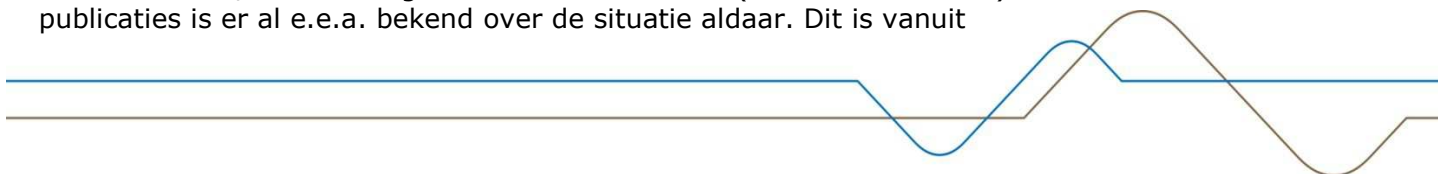
Aanvullende vraag 11

In uw antwoord op onze vraag 20 (van juni) geeft u aan dat "Finland qua waterbeheer absoluut niet vergelijkbaar met Nederland is Zij zullen graverij dus niet op dezelfde manier ervaren als wij".

Maar zij zouden wel hun informatie met ons kunnen delen wat er gebeurt als niet bestreden wordt. Is het DB bereid deze informatie op te vragen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

In de tussentijdse rapportage van de landelijke Veldproef wordt reeds aandacht besteed aan de situatie/ontwikkelingen in de andere landen (waaronder Finland). Vanuit publicaties is er al e.e.a. bekend over de situatie aldaar. Dit is vanuit

Hoogheemraadschap van
Rijnland

onderzoeksperspectief/ vergelijkingsmateriaal interessant, maar met die informatie valt geen vertaling naar de Rijnlandse situatie te maken omdat het hele watersysteem en waterbeheer niet vergelijkbaar is met de situatie hier.

